

SYV-plan för Pilbäckskolan

Plan för den studie- och yrkesvägledande verksamheten på Pilbäckskolan, Växjö kommun

2021-2022

Innehåll

Inledning.....	3
Definition av studie- och yrkesvägledning.....	3
Modell över uppbyggnaden av studie- och yrkesvägledningen.....	4
Studie- och yrkesvägledning enligt läroplanen	5
Mål.....	5
Riktlinjer	5
Alla som arbetar i skolan ska.....	5
Läraren ska	5
Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska	5
Ansvarsfördelning.....	6
Rektor bör:.....	6
Lärare bör i undervisningen:	6
Lärare och studie- och yrkesvägledare bör:	6
Studie- och yrkesvägledaren bör:.....	6
Uppföljning och utvärdering	6
Aktivtetsplan per årskurs.....	7

Inledning

Det pågår en ständig förändring av vårt samhälle och arbetsmarknaden har en hög utvecklingstakt. Utbudet av utbildningsvägar på alla nivåer ökar och förändras snabbare. Yrken tillkommer och försvinner, vilket gör att det blir allt svårare att veta vilken kunskap och kompetens som behövs i framtiden. I denna snabbt föränderliga värld ska Växjö's barn och elever leva och verka i.

OECD (2006)¹ lyfter kritiskt tänkande och problemlösning, kreativitet och innovation, kommunikation och samarbete som förmågor barn och unga behöver utveckla för att möta ett föränderligt samhälle. Det ställer krav på att eleven förvärvar verktyg och kunskaper för att kunna göra väl underbyggda val när det gäller deras studie- och yrkesliv som inte begränsas av kön, social eller kulturell bakgrund.

Utbildningsförvaltningens verksamhetsidé är att barn och elever ska utvecklas från en nyfiken kreativ ettåring till kunnig engagerad 20-åring som är utrustad för ett vuxet liv, såväl i vidare studier, i yrkeslivet som i samhället i övrigt. Utbildningsförvaltningen ska jobba för att motverka begränsningar i elevens studie- och yrkesval utifrån kön, social eller kulturell bakgrund. Utbildningsförvaltningen ska bedriva en oberoende och opartisk studie- och yrkesvägledning som utgår från individens behov och förutsättningar. Vägledning omfattar information, rådgivning, vägledning och karriärhantering och ska ses om en central del av det livslånga lärandet.

Definition av studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledningen beskrivs enligt Skolverket (2013)² i både vid och snäv bemärkelse. Vägledning i vid bemärkelse är all den verksamhet som bidrar till att ge elever kunskaper och färdigheter som underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval. Det handlar till exempel om praktiska

---

¹ OECD (2006). 21 Century Learning Skills. OECD. <http://www.oecd.org/education/innovation-education/21stcenturylearningenvironments.htm> (Hämtad 2019-11-21).

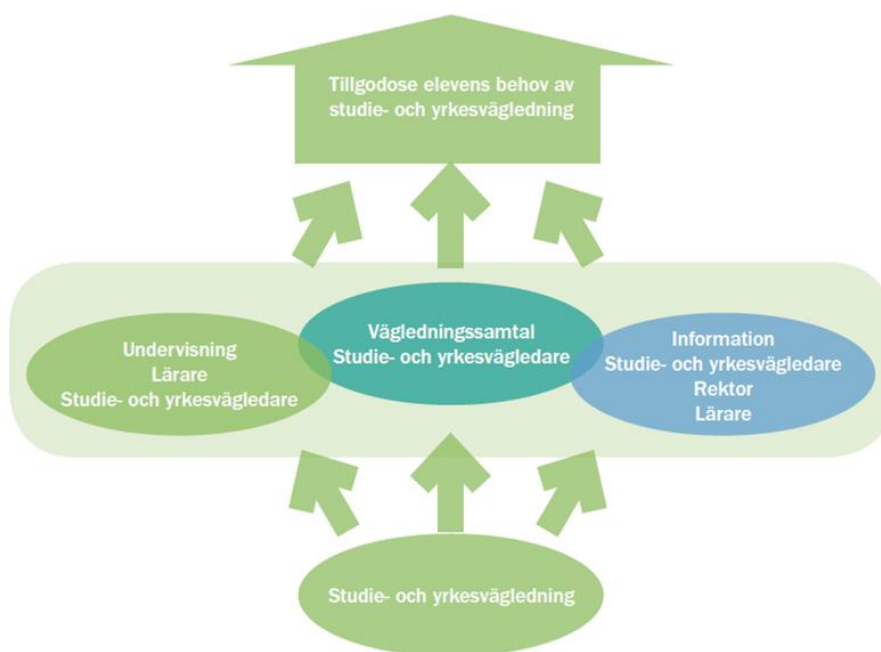
² Skolverket (2013). Skolverkets allmänna råd med kommentarer: Arbete med studie- och yrkesvägledning. Stockholm: Skolverket. <https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65ac01/1553965361681/pdf3143.pdf>

arbetslivs-erfarenheter, undervisning som rör arbetslivet, studiebesök, utbildningsinformation och aktiviteter för att utveckla elevens självkänedom.

Studie- och yrkesvägledning är hela skolans ansvar. I en vid definition innefattar studie- och yrkesvägledning all den verksamhet som skolan erbjuder eleverna som förberedelse för framtida val av utbildningsvägar och kunskaper om olika alternativ. All personal ska vara involverade i elevernas studie- och yrkesvägledning i vid bemärkelse och därmed bidra till att vidga elevens perspektiv samt öka elevens kompetens att möta framtiden utan att begränsas av tex kön, social eller kulturell bakgrund.

Studie- och yrkesvägledningen i snäv bemärkelse är den personliga vägledning som studie- och yrkesvägledaren ger i form av vägledningssamtal, individuellt och i grupp. Här ges den enskilde eleven möjlighet att reflektera över sig själv i relation till olika framtidsvägar. Denna typ av studie- och yrkesvägledning ska utgå från elevens förutsättningar och behov, och den ska anpassas till den enskilde eleven på sådant sätt att hänsyn tas till individuella förutsättningar och behov.

Modell över uppbyggnaden av studie- och yrkesvägledningen

Fig. Skolans studie- och yrkesvägledning kan genom undervisning, vägledningssamtal och informationsinsatser tillgodose elevernas behov av vägledning.

Studie- och yrkesvägledning enligt läroplanen

I Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr 11)³ står det att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och
- bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund.

Läraren ska

- bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och
- medverka till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.

Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska

- informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och
- vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

---

³ Lgr 11 (2011). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet: reviderad 2019. Stockholm: Skolverket. <https://www.skolverket.se/publikationsserier/styrdokument/2019/laroplan-for-grundskolan-forskoleklassen-och-fritidshemmet-reviderad-2019>

Ansvarsfördelning

Ansvarsfördelning kring arbetet beskrivs av Skolverket⁴ på följande sätt:

Rektor bör:

1. organisera studie- och yrkesvägledningen så att eleverna får möjlighet att ställas inför olika uppgifter i arbetslivet och möta företrädare för arbetslivet och utbildningsväsendet i syfte att ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper och erfarenheter inför kommande studie- och yrkesval,
2. ha ett övergripande ansvar för att elevernas arbetslivskontakter bidrar till att deras studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund, samt
3. planera för att varje elev i gymnasiesärskolan får det stöd han eller hon behöver i övergången till arbetslivet.

Lärare bör i undervisningen:

4. ge eleverna möjlighet att utveckla en förståelse för hur kunskaper i ämnet kan ha betydelse i arbetslivet och på så sätt utgöra ett underlag för deras framtida studie- och yrkesval,
5. utmana, problematisera och visa på alternativ till traditionella föreställningar om kön, kulturell och social bakgrund som annars kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval, samt
6. ge eleverna möjlighet att utveckla allsidiga kunskaper om hur arbetslivet fungerar.

Lärare och studie- och yrkesvägledare bör:

7. ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att genomföra sina val av studier och yrken.

Studie- och yrkesvägledaren bör:

8. bidra med sådana specialistkunskaper som kan ha betydelse för elevernas studie- och yrkesval.

Uppföljning och utvärdering

Huvudmannen säkerställer att studie- och yrkesvägledningen inom utbildningsförvaltningens samtliga enheter lever upp till skollagens krav. Arbetet med studie- och yrkesvägledningen ska ingå i det systematiska

---

⁴ Skolverket (2013). Skolverkets allmänna råd med kommentarer: Arbete med studie- och yrkesvägledning. Stockholm: Skolverket.
<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65ac01/1553965361681/pdf3143.pdf>

kvalitetsarbetet och ska således planeras, följas upp, analyseras, dokumenteras och utvecklas så väl på varje enhet, område som på förvaltningsnivå. Resultaten av utvärderingar och uppföljning är värdefulla beslutsunderlag för ansvariga chefer och nödvändiga för att kunna utveckla verksamheten i enlighet med nationella och lokala mål. Rektors ansvar för utvärdering av verksamheten ska fokusera på uppföljning av enhetens insatser och en analys av måluppfyllelsen⁵.

Planen utvärderas och revideras i juni 2020.

Aktivitetsplan per årskurs

Förskoleklass

- Brandkåren
- Teater
- Aktiviteter i Mariakyrkan
- Simalabim Folktandvården

Åk 1

- Miljöriddare - uppstart
- Mariakyrkan - Jul- och Påskvandring
- Telekonsult Arena
- Åka skridsko
- Skapande skola
- Vårshow
- Idrottens dag
-

Åk 2

- Mariakyrkan- Jul- och Påskvandring
- Telekonsult Arena
- Åka skridsko
- Skapande skola
- Vårshow
- Simalabim Folktandvården
- Idrottens dag
- Stadsbiblioteket

---

⁵ Utbildningsförvaltningen (2018) Riktlinjer för studie- och yrkesvägledningen och samverkan mellan skola och omvärld. Växjö: Utbildningsförvaltningen.

Åk 3

- Miljöriddare
- Mariakyrkan- Jul- och Påskvandring
- Telekonsult Arena
- Åka skridsko
- Vårshow
- Idrottens dag
- Stadsbiblioteket
- Simhallen

Årskurs 4

- Schackfyran
- Studiebesök Sundets Reningsverk
- Earth Week
- Knatte-OS
- NTF- cykeldag
- Regionteatern
- Idrottens dag

Årskurs 5

- Polisen
- Brandutbildning
- Tandvård
- Earth Week
- Knatte-OS
- Science Park
- Skapande skola
- Regionteatern
- Idrottens dag

Årskurs 6

- Earth Week
- Knatte-OS
- Återvinningen
- Science Park
- Regionteatern
- Idrottens dag